

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ...១៣១...អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ

ស្តីពី

ការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ

សេចក្តីណាត់ការ

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៩ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៧ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ០៨/អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៧៨/អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ និងអនុក្រឹត្យលេខ ២០/អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការបំពេញបន្ថែមនិងកែសម្រួលនាយកដ្ឋានមួយចំនួននៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៨/អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពី ការដំឡើងទីចាត់ការគយនិងរដ្ឋាករ នាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងរតនាគារជាតិនៃ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ឲ្យទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រង របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រេច

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១ . -

អនុក្រឹត្យនេះ មានគោលដៅកំណត់នូវ គោលការណ៍ណែនាំ គោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ មុខងារគ្រប់គ្រង យន្តការគ្រប់គ្រង និងបទប្បញ្ញត្តិនានាស្តីពីការ គ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ។

មាត្រា ២ . -

អនុក្រឹត្យនេះមានគោលបំណង ៖

- ១- ធានាថា ការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ត្រូវបានអនុវត្តដោយអនុលោម តាមច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ និងបទប្បញ្ញត្តិ ពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយដែលមានជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ២- កំណត់ក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់គ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីធានាឲ្យបាននូវ ៖
  - ស្ថេរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច
  - ការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការហិរញ្ញប្បទាន ដោយរក្សាហានិភ័យ និង បន្ទុកសេវាបំណុលសាធារណៈឲ្យនៅកម្រិតអប្បបរមា
  - ការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍ផ្សារមូលបត្ររដ្ឋនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ៣- កំណត់គោលដៅ និងគោលការណ៍នៃការខ្ចីប្រាក់ពីគេ និងនៃការធានារបស់រដ្ឋ ។

- ៤- កំណត់គោលការណ៍រៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ។
- ៥- កំណត់គោលការណ៍រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ។
- ៦- កំណត់គោលការណ៍រៀបចំរបាយការណ៍គណនេយ្យ ស្តីពីបន្ទុកសេវាបំណុលសាធារណៈ ស្របតាមចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា និងប្លង់គណនេយ្យទូទៅនៃគណនេយ្យរដ្ឋ ។
- ៧- ធានាលើការប្រើប្រាស់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋឲ្យបានត្រឹមត្រូវ តាមរយៈការធ្វើប្រតិភូកម្ម និងការត្រួតពិនិត្យរាល់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ។

មាត្រា ៣ . -

អនុក្រឹត្យនេះមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើប្រតិបត្តិការដូចខាងក្រោម ៖

- ១- ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាច ការធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ
- ២- ការខ្ចីប្រាក់ពីក្នុង និង ក្រៅប្រទេស
- ៣- ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋលើទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុក្នុងប្រទេស
- ៤- ការបោះផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យលើទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ
- ៥- ការឱ្យប្រាក់គេខ្ចី
- ៦- ការធានា និងការកត់ត្រាកាតព្វកិច្ចបំណុលជាយថាហេតុ
- ៧- ការវិនិយោគដោយប្រើអតិរេកសាច់ប្រាក់ ឬអតិរេកថវិកា
- ៨- ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ និងការរៀបចំចរនាសម្ព័ន្ធបំណុលសាធារណៈឡើងវិញ
- ៩- កិច្ចបញ្ជីកា និងការរៀបចំរបាយការណ៍បំណុលសាធារណៈ ។

មាត្រា ៤ . -

និយមន័យនៃវាក្យស័ព្ទសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវបានកំណត់ដោយសន្ទានុក្រមដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុក្រឹត្យនេះ ។

ជំពូកទី ២

សិទ្ធិអំណាច ការធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវ

មាត្រា ៥ . -

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចចាត់ចែងលើរាល់ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធ នឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ។

មាត្រា ៦ . -

ស្ថិតក្រោមកម្រិតកំណត់នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថិតក្រោមអំណាចនាយករដ្ឋមន្ត្រី មាន តែរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុតែមួយគត់ដែលមានសិទ្ធិក្នុងការខ្ចីប្រាក់ពីគេ ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ការបោះផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យ ការវិនិយោគ ការធានានិងការសន្យាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនានា ការឱ្យប្រាក់គេខ្ចី និងការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធ បំណុលសាធារណៈឡើងវិញ ។

លក្ខខណ្ឌផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង ទំហំទឹកប្រាក់នៃការខ្ចីប្រាក់ពីគេ ការឱ្យប្រាក់គេខ្ចី ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ការបោះផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យ ការធានានិង ការសន្យាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនានា ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។

ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធបំណុលសាធារណៈឡើងវិញ ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។

មាត្រា ៧ . -

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានសិទ្ធិធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាចដល់មន្ត្រី មួយ ឬច្រើនរូបដើម្បីបំពេញភារកិច្ចដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦ នៃអនុក្រឹត្យនេះ ។ ការធ្វើ ប្រតិភូកម្មអំណាចត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ៨ . -

រៀបរៀងតែមានបដិប្បញ្ញត្តិដោយច្បាប់ និងស្ថិតក្រោមកម្រិតកំណត់នៃច្បាប់ ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អាចខ្ចីប្រាក់ពីគេសម្រាប់បម្រើ ឲ្យគោលដៅ ដូចខាងក្រោម ៖

- ១- ហិរញ្ញប្បទានលើគម្រោងអាទិភាព ដែលមានកំណត់ក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល

- ២- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងគោលនយោបាយថវិកា
- ៣- ផ្តល់ឲ្យសហគ្រាសសាធារណៈខ្ចី
- ៤- ផ្តល់ឲ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុខ្ចី ដោយធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាជាមុន
- ៥- ហិរញ្ញប្បទានលើឱនភាពថវិកា
- ៦- ទទួលបាននូវរូបិយប័ណ្ណបរទេស
- ៧- ហិរញ្ញប្បទានលើបំណុលដែលដល់ឥណប្រតិទាន
- ៨- ផ្តល់ឲ្យរដ្ឋបរទេសខ្ចី ។

មាត្រា ៩ . -

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អាចធ្វើប្រតិបត្តិការណាមួយដែលនាំឱ្យកើតមានបំណុលសាធារណៈបាន លុះត្រាតែធ្វើឡើងស្របតាមគោលការណ៍ និងលក្ខខណ្ឌកំណត់ដោយច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ដែលមានជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ១០ . -

រាល់ការដោះស្រាយកាតព្វកិច្ចបំណុលសាធារណៈរបស់រដ្ឋ ត្រូវធ្វើឡើងតាមគោលការណ៍ស្មើភាពចំពោះគ្រប់ម្ចាស់បំណុលទាំងអស់ ។

រៀបរយលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិដោយច្បាប់ រាជរដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវយកធនធាន ឬទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ឬចំណូលរដ្ឋ ធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃការបញ្ចាំក្នុងការខ្ចីប្រាក់ពីគេ ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ការបោះផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យ ការផ្តល់ការសន្យាឬការធានាណាមួយ ដែលនាំឱ្យកើតកាតព្វកិច្ចបំណុលបានទេ ។ ធនធាន ឬទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ឬចំណូលរដ្ឋ ត្រូវទទួលបាននូវការការពារដោយរាជរដ្ឋាភិបាលពីការរឹបអូស ឬការយាត់ទុកផ្សេងៗ ។

មាត្រា ១១ . -

រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ដឹកនាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានភារកិច្ចរៀបចំនិងត្រួតពិនិត្យ

ការអនុវត្តគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ និងពិនិត្យយល់ព្រមលើ
យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈមុននឹងដាក់សុំការសម្រេចពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។
គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ត្រូវមានសមាសភាពមកពីក្រសួង
សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

មាត្រា ១២ . -

រាល់ការងារបច្ចេកទេសនិងប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្ររដ្ឋ អាចអនុវត្តដោយ
ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងនាមជាភ្នាក់ងារគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច
និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១៣ . -

រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្កើតមូលនិធិគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ដើម្បីគ្រប់គ្រងការបោះ
ផ្សាយនិងការទូទាត់សងមូលបត្ររដ្ឋ និងការងារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ។

អនុញ្ញាតឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដាក់ឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការ និង
គ្រប់គ្រងមូលនិធិគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អាចធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាចពាក់ព័ន្ធនឹង
ប្រតិបត្តិការ និងការគ្រប់គ្រងមូលនិធិគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ជូនទេសាភិបាលធនាគារ
ជាតិនៃកម្ពុជា ។

មាត្រា ១៤ . -

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបង្កើតគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការ
មូលនិធិគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ដើម្បីពិនិត្យ ពិភាក្សា និងលើកយោបល់ជូន
គណៈកម្មាធិការចម្រុះសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ ស្តីពីការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌ
គតិយុត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្ររដ្ឋ ព្រមទាំងកិច្ចប្រតិបត្តិការនិងការគ្រប់គ្រងមូលនិធិ
គ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ។

មាត្រា ១៥ . -

គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការមូលនិធិគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវមាន
សមាជិកយ៉ាងច្រើន៩រូប ។ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែងតាំងសមាជិក
ជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ ដែលមានសមាសភាពមកពី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ផ្អែកតាមសំណើរបស់ទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងប្រធានស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការមូលនិធិគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវដឹកនាំ ដោយអគ្គលេខាធិការក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងត្រូវមានលេខាធិការដ្ឋាន សម្រាប់តាមដានត្រួតពិនិត្យលើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ។

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការមូលនិធិ គ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យដោយឡែក ។

មាត្រា ១៦ . -

អគ្គនាយកដ្ឋានធនាគារជាតិ ត្រូវទទួលបន្ទុកលើរាល់ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹង មូលបត្ររដ្ឋមិនអាចជួញដូរបាន ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១៧ . -

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីការ គ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល រដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា តាមការ កំណត់របស់ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ។

បណ្ណាគារ ភក្តីឡង់
Pheakdey Law Book Store

ជំពូកទី ៣

បំណុលសាធារណៈ ការប្រែប្រាក់រដ្ឋ និងការវិនិយោគ

មាត្រា ១៨ . -

រាល់ការខ្ចីប្រាក់ពីគេ ការបោះផ្សាយនិងការដាក់លក់មូលបត្ររដ្ឋលើទីផ្សារក្នុង ប្រទេស ការបោះផ្សាយនិងការដាក់លក់សញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ការធានា និងកាតព្វកិច្ចបំណុលដោយថាហេតុ ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធ ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងស្ថិតក្រោមកម្រិតកំណត់នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ និងច្បាប់ ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ ។

រាល់ការងារបច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងការខ្ចីប្រាក់ពីគេ ការបោះ ផ្សាយនិងការដាក់លក់មូលបត្ររដ្ឋលើទីផ្សារក្នុងប្រទេស ការបោះផ្សាយនិងការដាក់

លក់សញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ការធានា និងកាតព្វកិច្ចបំណុល ដោយថាហេតុ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យដោយឡែក ឬប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ និងតាមការសម្រេចរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ១៩ . -

រាល់ការដកសាច់ប្រាក់ ការចាត់ចែង និងការទូទាត់សេវាបំណុលសាធារណៈ ក្រៅប្រទេស ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមលក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធី ដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឥណទាន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធដែលមានជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ការបោះផ្សាយនិងការដាក់លក់មូលបត្ររដ្ឋលើទីផ្សារក្នុងប្រទេស ត្រូវអនុវត្តតាម ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ ។

ការបោះផ្សាយនិងការដាក់លក់សញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ត្រូវ អនុវត្តតាមសន្ធិសញ្ញា ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ កិច្ចព្រមព្រៀង ព្រមទាំងច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយដែលមានជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ការចាត់ ចែង និងការទូទាត់សេវាបំណុលនៃសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យ ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាម លក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ព្រមទាំងច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ទាំងឡាយដែលមានជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

បណ្ណាគារ ភក្តីឡឌី
Pheakdey Law Book Store

មាត្រា ២០ . -

ស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាល គឺជាអ្នកផ្តល់ការធានាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរលើកិច្ចសន្យា ឬ កិច្ចព្រមព្រៀង ឬគម្រោងដែលអនុវត្តដោយសហគ្រាសសាធារណៈ ឬសហគ្រាស ពាណិជ្ជកម្ម ឬគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

រាល់សហគ្រាសសាធារណៈ ឬសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឬគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទទួលបានការធានាពីរាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវទូទាត់កម្រៃធានា និង កម្រៃពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតជូនរាជរដ្ឋាភិបាល ។

គោលនយោបាយកំណត់កម្រៃធានា និងកម្រៃពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ព្រមទាំង កាតព្វកិច្ចរបាយការណ៍របស់សហគ្រាសសាធារណៈ ឬសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឬ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទទួលបានការធានា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

រាល់ការចរចាពាក់ព័ន្ធនឹងការធានា ត្រូវធ្វើឡើងដោយមានការចូលរួមពីតំណាង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

អនុញ្ញាតឲ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុយកកម្រៃពីការធានា និងកម្រៃពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងទៀត សម្រាប់ជាគុណប្រយោជន៍នៃចំណូលថវិការដ្ឋ និងការគ្រប់គ្រងបំណុល សាធារណៈ ។

មាត្រា ២១ . -

សហគ្រាសសាធារណៈ ឬសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឬគ្រឹះស្ថានធនាគារនិង ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទទួលបានការធានាពីរាជរដ្ឋាភិបាល តែការធានានោះត្រូវបាន ដកហូតមកវិញ ដោយសារការខកខានមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចសេវាបំណុលតាម កិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចទូទាត់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលនូវរាល់ការចំណាយពាក់ព័ន្ធ រួមមាន ៖ សេវាបំណុល ប្រាក់ពិន័យ និងចំណាយពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ២២ . -

រាល់ការឱ្យប្រាក់គេខ្ចី ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងស្ថិតក្រោមកម្រិតកំណត់នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ក្រោមទម្រង់ជាភិក្ខុព្រមព្រៀង ឥណទានដែលចុះហត្ថលេខាដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងនាម រាជរដ្ឋាភិបាល ឬតាមការប្រទានសិទ្ធិ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៧ នៃអនុក្រឹត្យនេះ ។

រាល់ឥណទាយិក ដែលទទួលបានហិរញ្ញប្បទានឥណទានពីរាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវ ទូទាត់សេវាបំណុលជូនរាជរដ្ឋាភិបាល ។

គោលនយោបាយកំណត់លក្ខខណ្ឌនៃការឱ្យប្រាក់គេខ្ចី និងកាតព្វកិច្ចរបាយការណ៍ របស់ឥណទាយិក ដែលទទួលបានហិរញ្ញប្បទានឥណទានពីរាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

រាល់ការងារបច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងការឱ្យប្រាក់គេខ្ចី ត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ២៣ . -

ស្ថិតក្រោមកម្រិតកំណត់នៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រោមអំណាចនាយករដ្ឋមន្ត្រី មាន តែរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុតែមួយគត់ ដែលមានសិទ្ធិក្នុងការវិនិយោគដោយ

ប្រើអតិរេកសាច់ប្រាក់ ឬអតិរេកថវិកា ក្រោមទម្រង់ជាការវិនិយោគលើសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋ អធិបតេយ្យនៃរដ្ឋបរទេស និងការវិនិយោគលើអចលកម្មហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ។

ជំពូកទី ៤

ការទូទាត់សេវាបំណុលសាធារណៈ

មាត្រា ២៤ . -

រាល់ការទូទាត់សេវាបំណុលសាធារណៈ ត្រូវអនុវត្តដោយអនុលោមតាមច្បាប់ ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ និងកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទាន ។

មាត្រា ២៥ . -

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចល្អិតល្អន់សេវាបំណុលសាធារណៈ ស្របតាមចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា និងប្លង់គណនេយ្យទូទៅនៃគណនេយ្យរដ្ឋ ដើម្បីដាក់ បញ្ចូលទៅក្នុងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។

មាត្រា ២៦ . -

រាល់ការទូទាត់សេវាបំណុលសាធារណៈ ត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ លើកលែងតែការទូទាត់ដោយប្រើមូលនិធិគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ដែលត្រូវ ធ្វើឡើងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្ររដ្ឋ ។

នីតិវិធី និងយន្តការនៃការទូទាត់សេវាបំណុលសាធារណៈ ត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៥

យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ

មាត្រា ២៧ . -

យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ គឺជាក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលចែង អំពីគោលដៅគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម ឬវែង របស់រាជរដ្ឋាភិបាល អនុលោមតាមបរិបទនៃក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយថវិកា ស្ថានភាពបំណុលបច្ចុប្បន្ន និង

ផែនការតម្រូវការហិរញ្ញប្បទាន ដោយរក្សាហានិភ័យ និងបន្ទុកសេវាបំណុលសាធារណៈ ឲ្យនៅកម្រិតអប្បបរមា ។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចរៀបចំសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈរៀងរាល់ ៥ឆ្នាំម្តង ដើម្បីដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈពិនិត្យយល់ព្រម មុននឹងសុំការសម្រេចពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ អាចត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មតាមការចាំបាច់ ។

មាត្រា ២៨ . -

រាល់ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ត្រូវអនុវត្តអនុលោមតាមយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ។

មាត្រា ២៩ . -

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវខ្លឹមសារសង្ខេបនៃយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ។

ទម្រង់ និងខ្លឹមសារសង្ខេបនៃយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ត្រូវកំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

បណ្ណាគារ ភក្តីឡឌី
PheakdeyLaw Book Store

មាត្រា ៣០ . -

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចតាមដានរាល់សូចនាករសំខាន់ៗនៃបំណុលក្រៅប្រទេសនិងបំណុលសាធារណៈ និងវិភាគចីរភាពបំណុលរៀងរាល់ ២ឆ្នាំម្តង ។ ការវិភាគចីរភាពបំណុល អាចត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មតាមការចាំបាច់ ។

មាត្រា ៣១ . -

យន្តការ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការវិភាគចីរភាពបំណុល និងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៦

កិច្ចបញ្ជាក់ និង ការរៀបចំរបាយការណ៍

មាត្រា ៣២ . -

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចធ្វើកិច្ចបញ្ជាក់នូវរាល់ប្រតិបត្តិការ ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ក្នុងគណនីរតនាគារជាតិ ស្របតាមចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា និងប្លង់គណនេយ្យទូទៅនៃគណនេយ្យរដ្ឋ ។

មាត្រា ៣៣ . -

វិធាននៃកិច្ចបញ្ជាក់គណនេយ្យ ពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៣៤ . -

អនុញ្ញាតឲ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ចេញផ្សាយជាផ្លូវការនូវព័ត៌មានស្តីពី ការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ។

ទម្រង់ និងខ្លឹមសារនៃព័ត៌មានស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ត្រូវកំណត់ ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៧

ពោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៥ . -

មន្ត្រីសាធារណៈគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ដែលត្រូវបានរកឃើញថា មិនបានគោរពតាម បទប្បញ្ញត្តិនៃអនុក្រឹត្យនេះ ក្នុងការអនុវត្តមុខងារ និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលរដ្ឋបាន ប្រគល់ជូន ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មខាងវិន័យទៅតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ជាធរមាន ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសព្រហ្មទណ្ឌ និងការទទួលខុសត្រូវផ្នែក រដ្ឋប្បវេណីផ្សេងទៀត ។

ជំពូកទី ៨
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៦ . -

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងអនុក្រឹត្យនេះត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៣៧ . -

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋលេខាធិការគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ តាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួនឲ្យ មានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

បណ្ណា **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន**
Pheakdey Law Book Store

កន្លែងទទួល ៖

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរាជរដ្ឋាភិបាល
- ឧទ្ធរណ៍យសដ្ឋេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ
- ហ៊ុន សែននាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ឧទ្ធរណ៍យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
- ដូចមាត្រា ៣៧
- ឯកសារកាលប្បវត្តិ

ច្បាប់យកសេចក្តីជម្រាបជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី ប៊ើមរ័ត្នៈហត្ថលេខា

តាត ឈន់

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ឧបសម្ព័ន្ធ

**សច្ចាភូត្រមសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុង
អនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ**

២០៥២០៤ * ២០៤២០៥

ការខ្ចីប្រាក់ពីគេ (Borrowing) សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការដូចខាងក្រោម ៖

- ១- ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ
- ២- ការបោះផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យ
- ៣- ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ឬរដ្ឋាភិបាល
បរទេស ឬ ភ្នាក់ងារឥណទានរបស់រដ្ឋាភិបាលបរទេស
- ៤- ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានជាមួយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលធ្វើ
អាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ៥- ការខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សម្រាប់ហិរញ្ញប្បទានលើឱនភាពថវិកា
រយៈពេលខ្លី ស្របតាមលក្ខខណ្ឌកំណត់នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្ត
ទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ។
- ៦- ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានផ្សេងទៀត ។
រាល់ការទិញជំពាក់នូវទំនិញ ឬសេវា ដែលមានរយៈពេល តិចជាងឬស្មើ ១៨០ ថ្ងៃ
គិតចាប់ពីថ្ងៃទិញ មិនត្រូវបានចាត់ទុកជាការខ្ចីប្រាក់ពីគេឡើយ ។

ការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ (Public Debt Management) សំដៅដល់
ការគ្រប់គ្រងលើរាល់ប្រតិបត្តិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនឹង ការខ្ចីប្រាក់ពីគេ ការឲ្យ
ប្រាក់គេខ្ចី ការបោះផ្សាយនិងការដាក់លក់មូលបត្ររដ្ឋ ការបោះផ្សាយនិងការដាក់លក់
សញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យ ការធានា កាតព្វកិច្ចបំណុលជាយថាហេតុ ការទូទាត់សេវា
បំណុល ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធបំណុលឡើងវិញ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ការវិនិយោគ
ដោយប្រើអតិរេកសាច់ប្រាក់ ឬអតិរេកថវិកា និងប្រតិបត្តិការផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងបំណុល
សាធារណៈ។

កាតព្វកិច្ចបំណុលជាយថាហេតុ (Contingent Liability) សំដៅដល់កាតព្វ
កិច្ចហិរញ្ញវត្ថុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការទូទាត់សំណង ប្រសិនបើមានព្រឹត្តិការណ៍

ដាក់លក់ណាមួយកើតឡើងនាពេលអនាគត ដូចជា ការធានា ការរ៉ាប់រង ការទូទាត់ សំណងអន្តរាយ ការបង់វិភាគទានដើម្បីធានាសមាជិកភាពកម្ពុជាក្នុងអង្គការអន្តរជាតិ នានា និងការផ្តល់សំណងតាមបណ្តឹងនីត្យានុកូល ។

ការធានា (Guarantee) សំដៅដល់កាតព្វកិច្ចទូទាត់សេវាបំណុលរបស់ សហគ្រាសសាធារណៈ សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឬគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានធានាសងជំនួសនូវការប្រាក់ ឬប្រាក់ដើម ឬទាំងការប្រាក់ និងប្រាក់ដើម ព្រមទាំងកម្រៃពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ក្នុងករណីដែលសហគ្រាសសាធារណៈ សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឬគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនោះ ពុំមានលទ្ធភាពបំពេញ កាតព្វកិច្ចទូទាត់សេវាបំណុល ។

ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធបំណុលសាធារណៈឡើងវិញ (Debt Restructuring) សំដៅដល់ ការធ្វើហិរញ្ញប្បទានឡើងវិញចំពោះបំណុលបច្ចុប្បន្ន ការបំប្លែងបំណុល ការបង្រួមបំណុល ការទូទាត់សងបំណុលមុនឥណ្ឌាប្រតិទាន ការរៀបចំកម្មវិធីសង បំណុលឡើងវិញ ការរំកិលបំណុល ការទិញបំណុលមកវិញ និងការដោះដូរបំណុល ដើម្បីកាត់បន្ថយបន្ទុកសេវាបំណុល និងហានិភ័យ ។ វាក្យស័ព្ទដែលប្រើសម្រាប់ និយមន័យនេះត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

- **ការបំប្លែងបំណុល (Debt Conversion)** សំដៅដល់ការដោះដូរបំណុល ដើម្បីទទួលបានជាថ្នូរមកវិញនូវទុនវិនិយោគ សម្រាប់ហិរញ្ញប្បទានលើគម្រោង ឬការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពបន្ទាន់ណាមួយ ។

- **ការបង្រួមបំណុល (Debt Consolidation)** សំដៅដល់ការបោះផ្សាយ និងដាក់លក់បំណុលថ្មី ដើម្បីហិរញ្ញប្បទានដល់ការប្រមូលទិញបំណុលបច្ចុប្បន្ន មកវិញ ក្នុងគោលដៅកាត់បន្ថយចំនួនប័ណ្ណរតនាគារ ឬសញ្ញាប័ណ្ណរតនាគារ ។ ប្រតិបត្តិការនេះច្រើនប្រើនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រក្នុងប្រទេស ។

- **ការទូទាត់សងមុន (Prepayment)** សំដៅដល់ការអនុវត្តសិទ្ធិក្នុងការ ទូទាត់សងប្រាក់ដើមមុនឥណ្ឌាប្រតិទានតាមតម្លៃចារឹក ឬដោយមានបន្ថែមប្រាក់ ពិន័យ ដូចមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទាន ។

- **ការរំកិលបំណុល (Rolling Over)** សំដៅដល់ការបោះផ្សាយ និងដាក់ លក់បំណុលថ្មី សម្រាប់ទូទាត់សងបំណុលបច្ចុប្បន្នដែលដល់ឥណ្ឌាប្រតិទាន ។ ប្រតិបត្តិការនេះច្រើនប្រើសម្រាប់ការដាក់លក់ប័ណ្ណរតនាគារ ។

- **ការដោះដូរបំណុល (Debt Swap)** សំដៅដល់ការប្តូរពីកាតព្វកិច្ច

បំណុលមួយទៅកាតព្វកិច្ចបំណុលមួយផ្សេងទៀត ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធបំណុល ផ្សេងគ្នា ដូចជា ៖ រូបិយប័ណ្ណ ឬអត្រាការប្រាក់ ឬឥណទាន ។

ការវិនិយោគ (Investments) សំដៅដល់ការទិញសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យនៃ រដ្ឋបរទេស ឬការវិនិយោគលើអចលនកម្មហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត ដោយប្រើអតិរេកសាច់ ប្រាក់ ឬអតិរេកថវិកា ។

ការឱ្យប្រាក់កេខ្ចី (Lending and Onlending) សំដៅដល់ប្រាក់របស់រដ្ឋ ឬប្រាក់ ដែលរដ្ឋខ្ចីពីគេ ឬហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់ឲ្យសហគ្រាស សាធារណៈ ឬគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬរដ្ឋបរទេសខ្ចី ក្នុងគោលដៅជម្រុញកិច្ច អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ។

ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ (Annual Financial Management Law) គ្រោង និង អនុញ្ញាតសម្រាប់ឆ្នាំនីមួយៗនូវប្រភពធនធាន និងបន្ទុករបស់រដ្ឋ ។

បំណុលក្រៅប្រទេស (External Debt) សំដៅដល់បំណុលក្រៅប្រទេសរបស់ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលរួមមាន ៖ បំណុលសាធារណៈ បំណុលផ្នែកឯកជន និង បំណុលដែលរដ្ឋាភិបាលមុនមិនទាន់បានដោះស្រាយ ។

បំណុលសាធារណៈ (Public Debt) សំដៅដល់បំណុលរបស់រដ្ឋ ដែលកើត ឡើងស្របតាមច្បាប់អនុញ្ញាត និងដោយមិនរាប់បញ្ចូលបំណុលដែលពុំមានការធានា ពីរាជរដ្ឋាភិបាល ។

គ្រាងការគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ (Government Securities Management Agency - GSMA) សំដៅដល់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដែលធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្ររដ្ឋ តាមការធ្វើប្រតិបត្តិកម្មអំណាចដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ លើកលែងតែ ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្ររដ្ឋមិនអាចជួញដូរបាន ។

មូលនិធិគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ (Government Securities Management Fund - GSMF) សំដៅដល់ប្រាក់ដែលផ្តល់ឱ្យដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រាក់ដែលបានមកពី ស្ថាប័នឯកជន និងសាធារណៈតាមរយៈការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ។

មូលបត្ររដ្ឋមិនអាចជួញដូរបាន (Non-marketable Securities) សំដៅដល់ មូលបត្រទាំងឡាយណាដែលត្រូវសងទៅឲ្យអ្នកកាន់កាប់មូលបត្រដែលបានចុះបញ្ជី ឬ សន្តតិផនពេញសិទ្ធិតាមលក្ខខណ្ឌរបស់មូលបត្រនោះ ដោយស្របទៅតាមវិសាលភាព និងការកំណត់របស់ប្រកាសដែលដាក់ឲ្យអនុវត្តដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។ អ្នកកាន់កាប់មូលបត្រ ឬសន្តតិផនពេញសិទ្ធិ មានសិទ្ធិស្នើសុំការទូទាត់សង

មុនឥណ្ឌប្រតិទាន ទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃមូលបត្រទាំងនោះ ។

មូលបត្ររដ្ឋ (Government Securities) សំដៅដល់ប័ណ្ណ សញ្ញាប័ណ្ណ ឬ ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀតដែលបញ្ជាក់ពីការទទួលស្គាល់បំណុល ដែលបានបោះ ផ្សាយក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាល។ មូលបត្ររដ្ឋរួមមាន ៖

- ១- ប័ណ្ណរតនាគារដែលមានឥណ្ឌប្រតិទានតិចជាងមួយឆ្នាំ
- ២- សញ្ញាប័ណ្ណរតនាគារដែលមានឥណ្ឌប្រតិទានចាប់ពីមួយឆ្នាំឡើងទៅ
- ៣- សញ្ញាប័ណ្ណដែលផលចំណូលផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងអត្រាអតិផរណា ឬអត្រាប្តូរប្រាក់ ឬអត្រាផ្សេងៗ
- ៤- មូលបត្ររដ្ឋដែលមិនអាចជួញដូរបាន
- ៥- មូលបត្ររដ្ឋផ្សេងៗដទៃទៀត ដែលបោះផ្សាយស្របតាមច្បាប់អនុញ្ញាត ។

សញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋអធិបតេយ្យ (Sovereign Bonds) សំដៅដល់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ បញ្ជាក់ពីការទទួលស្គាល់បំណុល ដែលត្រូវបានបោះផ្សាយក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលលើ ទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

សេវាបំណុល (Debt Service) សំដៅដល់ការទូទាត់ប្រាក់ដើម ការប្រាក់ និងកម្រៃពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតនៃកាតព្វកិច្ចបំណុល ។

សហគ្រាសសាធារណៈ (Public Enterprise) សំដៅដល់សហគ្រាសដែល មានដើមទុនទាំងអស់ ឬភាគច្រើនជារបស់រដ្ឋ ។ សហគ្រាសសាធារណៈមានបេសកកម្ម បង្កលក្ខណៈដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច ជាអាទិ៍ក្នុងការបង្កើនតម្លៃធនធាន ធម្មជាតិ និងការបង្កើតអាជីព ។